

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/96/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712217869
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8712217869.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: Orange Slovensko, a.s., so sídlom Metodova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, proti žalovanému: W. N., nar. X.X.XXXX, bytom B., M. XXXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: 1/ Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov 080 05, Námestie legionárov č. 5, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, 2/ Občianske združenie STOP ÚŽERE, so sídlom Košice 040 01, Rampová 5/3335, o zaplatenie 791,51 eura s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 13C/23/2013-52 zo dňa 24.5.2013, zhodou hlasov členov senátu, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o náhrade trov tak, že žalobca je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka náhradu trov pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 49,55 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohoto uznesenia.

Z a v ä z u j e žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v sume 3,89 eur do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohoto uznesenia.

Vedľajší účastník v 2. rade n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom odporcovi (v ďalšom texte žalovaný - § 79 ods. 1 O.s.p.) uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi (v ďalšom texte žalobca - § 79 ods. 1 O.s.p.) sumu 452,51 eur s 9,25 % ročným úrokom z omeškania od 6.5.2011 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Nárok žalobcu v časti o zaplatenie sumy 339,- eura s príslušenstvom zamietol. Náhradu trov konania nepriznal účastníkom ani vedľajšiemu účastníkovi konania.

Rozhodnutie o trovách konania právne zdôvodnil ustanovením § 142 ods. 2 O.s.p., pretože každý z účastníkov mal vo veci čiastočný úspech. Trovy konania si uplatnil aj vedľajší účastník. Tak ako účastník, aj vedľajší účastník má nárok iba na náhradu tých trov konania, ktoré možno hodnotiť ako účelne vynaložené. Keďže odporca bol v konaní iba čiastočne úspešný a súd má za to, že mu nevznikol nárok na náhradu trov konania, nie je dôvod pre priznanie náhrady trov konania ani vedľajšiemu účastníkovi. Navyiac podľa názoru

súdu trovy právneho zastúpenia, ktoré si uplatnil vedľajší účastník, nemožno považovať ani za účelne vynaložené trovy, pretože právny zástupca vedľajšieho účastníka urobil iba dva úkony a to oznámenie vstupu do konania a vyjadrenie k návrhu, v ktorom však iba poukázal na rozhodovaciu prax súdov

v súvislosti s neprijateľnými zmluvnými podmienkami, pričom ide o skutočnosti súdu známe z jeho rozhodovacej činnosti a na tieto skutočnosti súd prihliada ex offo.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie vedľajší účastník v 1. rade. Napadol ním len výrok o náhrade jeho trov prvostupňového konania. Navrhol v tejto časti rozsudok zmeniť a priznať mu náhradu trov celého konania vo výške 107,80 eur, z toho prvostupňové trovy 82,49 eur. Ako dôvod uviedol, že nárok žalobcu pozostáva z dvoch samostatných nárokov. Nárok za neuhradené služby považuje za dôvodný, jeho aktivita sa preto v tomto konaní týka len zmluvnej pokuty ako skutkovo a právne samostatného nároku, ktorý mohol byť uplatnený aj samostatnou žalobou. Len preto, že žalobca iba nároky spojil do jednej žaloby, čo je inak určite postup racionálny, neznamená, že vstupuje do konania aj vo vzťahu k hovornému, kde spotrebiteľské práva porušované nie sú. Navyiac z právnej úpravy vedľajšieho účastníctva explicitne nevyplýva, že by vedľajší účastník nemohol vstúpiť do konania na podporu účastníka v časti samostatného hmotnoprávneho nároku. Ak je uplatnený nárok, v ktorom spotrebiteľské práva porušované nie sú, tak tam aktivita združenia nie je dôvodná. V tejto súvislosti poukázal na už ustálenú judikatúru Krajského súdu v Prešove a označil viaceré rozhodnutia uvedeného súdu v obdobných veciach. V závere odvolania poukázal na to, že žalobca sústavne uplatňuje masovo na všetkých súdoch SR predmetnú zakázanú zmluvnú podmienku. V tejto súvislosti by chcel zdôrazniť aj určitý sankčný charakter náhrady trov konania, aby sa žalobcovi neoplatilo bez akéhokoľvek hospodárskeho rizika skúšať, ktorý súd o jeho uplatnenej absolútne neplatnej zmluvnej pokute ako rozhodne resp. či do konania vstúpi združenie a na neprijateľnú zmluvnú pokutu upozorní. Za tarifnú hodnotu veci označil sumu 339,- eur a za každý z úkonov právnej služby si uplatnil odmenu vo výške 26,56 eur.

Účinným vstupom vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O.s.p.) do konania vzniká medzi ním a hlavným účastníkom, na ktorého stranu vstupuje, procesné spoločenstvo vo forme osobitnej solidarity. V konaní má každý z nich rovnaké procesné práva a povinnosti. Vedľajší účastník však koná iba sám za seba (§ 93 ods. 3 O.s.p.). Odvolanie proti rozsudku vo veci samej môže podať vedľajší účastník len so súhlasom hlavného účastníka. V prípade neúspechu vo veci samej je v rozhodnutí odvolacieho súdu zaviazaný hlavný účastník s vedľajším účastníkom solidárne k náhrade trov len v prípade, že hlavný účastník s odvolaním vedľajšieho účastníka súhlasil.

V prípade úspechu hlavného účastníka vzniká jemu, ako vedľajšiemu účastníkovi samostatné právo na náhradu trov. Podaným odvolaním vedľajšieho účastníka proti

rozhodnutiu o náhrade jeho trov nie je dotknutý výrok o náhrade trov hlavného účastníka.

V preskúmvanej veci podaným odvolaním nebol dotknutý výrok o náhrade trov žalovaného účastníka. Podobne výroky, ktorými bolo rozhodnuté o veci samej, neboli

odvolaním dotknuté, nadobudli právoplatnosť a v tejto časti nebolo možné napadnúť

rozsudok preskúmať (§ 159 ods. 1, 3 a § 206 ods. 2 O.s.p.). Pri preskúvaní odvolaním napadnutej časti rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený túto časť uznesenia preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúvaní napadnutého rozsudku dospel odvolací súd k záveru, odvolanie vedľajšieho účastníka je čiastočne opodstatnené.

Pre rozhodnutie v tejto veci má zásadný význam posúdenie účelnosti úkonov právnej služby poskytnutej vedľajšiemu účastníkovi jeho právnym zástupcom v tomto konaní.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je možné účastníkovi konania priznať len náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Účelnosť vynaloženia trov sa stotožňuje s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním

ústavne zaručeného práva na právnu pomoc (článok 47 ods. 2 Ústavy SR). Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, napr. na vyjadrenie k žalobe a vykonanému dôkazu.

Typickými účelne vynaloženými trovami spojenými s právnou možnosťou vykonania procesného úkonu je podanie žaloby vo veci samej, či podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu. Vyjadrenie k podanej žalobe je minimálne realizáciou právnej možnosti vykonania takého úkonu, pokiaľ nejde dokonca o povinnosť uloženú súdom (§ 114 ods. 2 O.s.p.). Preto žalovaný účastník, ktorému bola doručená žaloba, má právo na náhradu trov konania vzniklých jeho vyjadrením sa k podanej žalobe. Ide o dôsledok toho, že vyjadrenie sa k žalobe je realizáciou práva žalovaného na takýto prejav vôle. Za neúčelne vynaložené trovy je možno považovať napr. aj také, ktorých vynaloženie objektívne nemohlo ovplyvniť priebeh konkrétneho sporu. Boli by nimi napr. trovy vzniklé vyjadrením k žalobe doručeným súdu až po oznámení späťvzatia žaloby žalovanému účastníkovi.

V zmysle § 137 O.s.p. sa za trovy konania okrem iného považujú aj odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Právo nechať sa zastupovať advokátom v súdnom spore priznáva súdna prax aj fyzickým osobám s právnickým vzdelaním, ba aj advokátom (v palmárnych sporoch).

Druhy trov konania sú v ustanovení § 137 O.s.p. vymenované len príkladmo. Môžu to teda byť aj iné trovy vzniklé pri účelnom uplatňovaní, alebo bránení práva na súde.

Vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti, ako majú účastníci konania. Výnimku tvoria len tzv. dispozičné úkony, a to či už disponujúce s konaním (napr. späťvzatie návrhu podľa § 96 O.s.p.), alebo disponujúce s predmetom konania (§ 95 a § 99 O.s.p.).

Právo na náhradu trov konania vzniká vedľajšiemu účastníkovi len za predpokladu a v rozsahu, v akom by mal úspech účastník, na ktorého strane vystupuje. Ak takémuto

účastníkovi nevzniklo právo na náhradu trov konania, nemôže si uplatňovať náhradu trov ani

vedľajší účastník stojací na jeho strane. Pokiaľ by bol takýto účastník zastúpený právnym zástupcom v konaní úspešný a vzniklo by mu právo na náhradu trov právneho zastúpenia, vzniklo by právo na náhradu trov právneho zastúpenia aj vedľajšiemu účastníkovi zastúpenému právnym zástupcom.

V preskúmvanej veci dňa 24.1.2013 vstúpilo do konania Združenie na ochranu občana spotrebiteľa ako vedľajší účastník na strane žalovaného. Jednalo sa o vstup podľa § 93 ods. 2 O.s.p., keďže združenie je právnickou osobou, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov podľa zákona číslo 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Predmet činnosti takéhoto združenia je vymedzený v § 25 ods. 1, 2 zákona číslo 250/2007

Z. z.. Združenie môže v súdnom konaní podať len návrh na začatie konania na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov alebo môže sa stať účastníkom súdneho konania, poprípade môže zastupovať spotrebiteľa v konaniach pred štátnymi orgánmi o uplatňovaní jeho práv spotrebiteľa (§ 25 ods. 1, 2 zákona číslo 250/2007 Z. z., § 26 ods. 5 O.s.p.). Môže však aj vstúpiť do konania na strane spotrebiteľa ako vedľajší účastník podľa § 93 O.s.p.

Pokiaľ teda Združenie na ochranu občana HOOS malo zákonné oprávnenie na vstup do konania na podporu žalovaného ako spotrebiteľa a toto svoje právo aj uplatnilo, nemožno tento jeho úkon - vstup do konania (s ktorým je spojený úkon právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady) považovať za neúčelne vynaložený. Rovnako nemožno za takýto úkon považovať ani jeho vyjadrenie vo veci samej zo dňa 3.5.2013, pretože podaním tohto vyjadrenie vedľajší účastník využil svoje zákonné právo vyjadriť sa k podanej žalobe.

Odvolaací súd sa preto nestotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka advokátom nemožno považovať za účelne vynaložené trovy a preto rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zmenil a vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade v súlade s § 142 ods.1, 2 O.s.p. priznal pomernú časť účelne vynaložených trov konania.

V predmetnej veci prvostupňový súd vyhovel nároku žalobcu na zaplatenie ceny za poskytnuté telekomunikačné služby v sume 452,51 eur a jeho nárok vo veci istiny, ktorá predstavovala náhradu škody vo výške 339,- eur, zamietol. Preto vzniklo právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. vo veci o zaplatenie 452,51 eur s príslušenstvom žalobcovi a vo veci o zaplatenie 339,- eur s prísl. žalovanému a teda aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu v konaní na jeho strane.

Žalobca si náhradu trov síce uplatnil, ale jej výšku nevyšiel proti rozhodnutiu prvostupňového súdu, ktorý mu súd náhradu trov konania nepriznal, odvolanie nepodal.

V prvom rade, v súvislosti s náhradou trov konania vedľajšieho účastníka, je potrebné uviesť, že odvolaací súd sa nestotožňuje s právnym názorom vedľajšieho účastníka o jeho práve vstúpiť do súdneho konania týkajúceho sa len jednej zo spojených vecí. Vedľajší účastník vstupuje do konania na stranu konkrétneho účastníka, pričom má rovnaké práva a

povinnosti, ako samotný účastník. Účelom jeho vstupu je ochrana práv takéhoto

účastníka. Je v rozpore s účelom vedľajšieho účastníctva, pokiaľ vedľajší účastník zahľási svoj vstup len do časti predmetu konania, pričom uzná, že vo zvyšku predmetu konania účastník nie je v práve. To platí aj v prípade, že predmetom súdneho konania sú dve alebo viaceré spojené právne veci. Keďže vedľajší účastník zdieľa v súdnom konaní úspech či neúspech účastníka, na strane ktorého vstúpil, musí sa aj pri rozhodovaní o náhrade trov zohľadňovať úspešnosť, či neúspešnosť účastníka v konaní. Pokiaľ je teda účastník v konaní čiastočne neúspešný, v tom istom rozsahu je neúspešný aj vedľajší účastník.

V prípade, ak súd prejednáva v spoločnom konaní viacero právnych vecí, považuje sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania každá z týchto vecí za samostatnú. V takom prípade treba samostatne posúdiť mieru úspechu a neúspechu účastníkov a teda aj vedľajšieho účastníka (§ 142 ods. 1, 2 O.s.p.), ďalej zväziť, či neúspech nebol len v nepatrnej časti alebo či rozhodnutie o výške plnenia nezáviselo od znaleckého posudku alebo úvahy súdu (§ 142 ods. 3 O.s.p.), a to samostatne vo vzťahu ku každej z týchto vecí. Uvedené konania o čiastkovom nároku majú totiž spoločné iba to, že sa o nich rozhoduje v jednom konaní (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11.10.2012 sp. zn. 3M Cdo 11/2011). Spoločné náklady, ktoré účastník konania súčasne vynaložil na viac spoločne prejednávaných sporov alebo iných právnych vecí, je potrebné rozdeliť podľa pomeru výšky jednotlivých nárokov (t.j. podľa toho, ako sa tá ktorá, zo spoločne prejednávaných a rozhodnutých vecí, podieľala na vzniku týchto nákladov (Drápal, L., Bureš, J. a kol. Občanský soudní řád I, II Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009, 979 s.). To sa v plnom rozsahu týka aj rozhodovania o náhrade trov vedľajšieho účastníka, ktoré by malo zodpovedať úspechu, či neúspechu hlavného účastníka

pri rozhodovaní o tej ktorej zo spojených vecí.

Podľa § 13 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb účinnnej do 30.6.2013 (ďalej len „Vyhlášky“) pri spojení dvoch alebo viacerých vecí sa základná sadzba tarifnej odmeny určenej z tarifnej hodnoty veci s najvyššou hodnotou zvyšuje o tretinu základnej sadzby tarifnej odmeny, ktorá by advokátovi patrila v ostatných veciach.

V predmetnej veci predstavuje základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo veci o zaplatenie telekomunikačných služieb v sume 452,51 eur (vyššia tarifná hodnota) sumu 31,54 eur. Vo veci o náhradu škody 339,- eur (nižšia tarifná hodnota) je základná sadzba tarifnej odmeny suma 26,56 eur.

V zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 13 ods. 3 Vyhlášky prináleží advokátovi za jeden úkon právnej služby pri spojení týchto dvoch vecí odmena vo výške 40,39 eur (31,54 eur + 1/3 z 26,56 eur, t. j. 8,85 eur).

Odvolaťel v podanom odvolaní si uplatnil odmenu vo výške 26,56 eur za úkon. Odvolací súd je viazaný výškou uplatnenej náhrady trov a skladbou úkonov právnej služby, za ktoré si odvolaťel uplatňuje náhradu do tej miery, že nemôže úspešnému účastníkovi prisúdiť vyššiu náhradu trov, než si ju uplatnil, t. j. prejednávacom prípade 82,49 eur.

Pri základnej sadzbe odmeny vo výške 40,39 eur za úkon by v prvostupňovom konaní vzniklo vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu odmeny za 2 úkony právnej služby vo výške 80,78 eur (2 x 40,39 eur) a paušálnej náhrady vo výške 15,62 eur (2 x 7,81 eur).

V súlade s § 18 ods. 3 Vyhlášky sa súčet týchto odmien a náhrad (96,40 eur) zvyšuje o 20 % DPH, t. j. o sumu 19,28 eur. Celkove by potom v prípade plného úspechu mu patrila náhrada vo výške 115,68 eur.

Pomer veci náhrady škody (42,83 %) a veci zaplataenia poplatkov za služby (57,17 %) z celkovej výšky oboch žalovaných nárokov (747,06 eur), určuje podiel, v akom majú byť rozdelené medzi účastníkovi tieto náklady.

To v preskúmvanej veci znamená, že odvolaťel, ktorý mal vo veci náhrady škody (339,- eur) plný úspech, má v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. právo na 42,83 % zo sumy 115,68 eur, t. j. na sumu 49,55 eur náhrady trov prvostupňového konania.

Odvolaťel si uplatnil podaným odvolaním náhradu trov prvostupňového konania vo výške 82,49 eur, keď mu napadnutým rozsudkom nebola prisúdená náhrada trov konania. Zo skôr uvedených dôvodov odvolací súd v súlade s § 220 O.s.p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zaviazal žalobcu zaplatiť odvolaťelovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 49,55 eur.

Prvostupňový súd vedľajšiemu účastníkovi v 1. rade neprisúdil náhradu trov konania, tento si v odvolaní uplatnil ich náhradu vo výške 82,49 eur. Odvolací súd mu prisúdil náhradu trov vo výške 49,55 eur. Odvolaťel bol teda úspešný v odvolacom konaní čo do 60,07 % a žalobca v podiele 39,93 %. Preto v súlade s § 142 ods. 2 a § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo odvolaťelovi právo na náhradu pomernej časti trov odvolacieho konania v podiele 20,14 % (60,07 - 39,93).

Tarifnú hodnotu veci v odvolacom konaní predstavujú trovy prvostupňového konania uplatnené vedľajším účastníkom v odvolacom konaní (82,49 eur). Základná sadzba tarifnej odmeny z hodnoty 82,49 eur sa rovná 16,60 eur. Za účelne vynaložené trovy odvolacieho konania možno považovať napísanie odvolania zo dňa 16.7.2013. Nejde o odvolanie proti rozhodnutiu o veci samej. Preto sa náhrada trov vo forme základnej sadzby tarifnej odmeny kráti o 1 (§ 14 ods. 3, písm. b/ Vyhlášky). Po pripočítaní režijného paušálu vo výške 7,81 eur a po zvýšení týchto položiek o 20 % DPH, bola by v prípade plného úspechu výška náhrady trov odvolacieho konania 19,33 eur. Podielu 20,14 % zodpovedá však suma 3,89 eur.

V priebehu odvolacieho konania, t. j. po skončení konania vo veci samej, zahlásilo v stup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného občianske združenie STOP ÚŽERE, so sídlom Košice, Rampová 5/3335. Napriek právoplatnému skončeniu konania vo veci samej, má takto oneskorene zahlásený vstup účinky predpokladané v § 93 O.s.p.. Na strane hlavného účastníka môžu do konania vstúpiť viacerí vedľajší účastníci. Vedľajší

účastník je oprávnený podať so súhlasom hlavného účastníka aj dovolanie. Podmienkou

účinnosti jeho vstupu do konania v štádiu odvolacieho konania nie je podanie jeho odvolania, či dovolania proti rozhodnutiu súdu. Nevykonanie žiadneho úkonu má za dôsledok, že takémuto subjektu nevzniklo právo na náhradu trov.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 z. č. 757/2004 Z. z. o súdoch).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.